

Den etiske analysemodel - hvad er det?

Psykiatrien i Region Syddanmark

Som den første region i Danmark, har Region Syddanmark oprettet en Klinisk Etisk Komite med fokus på psykiatri. Det betyder, at medarbejdere kan få råd og vejledning, når de skal træffe et vanskeligt valg af etisk karakter.

Det er også muligt at få et allerede overstået etisk dilemma belyst i komiteen. På den måde kan det i fremtiden styrke de etiske refleksioner i praksis.

Dermed kan Klinisk Etisk Komite bidrage til et vellykket møde mellem patienter, pårørende og Psykiatrien i Region Syddanmark.

De sager, der forelægges, skal være anonymiserede, medmindre patienten har givet sit samtykke til, at sagen behandles i Klinisk Etisk Komite.

Det primære mål med sagsbehandlingen er at bidrage med etiske refleksioner i forhold til de foreslåede handlemuligheder. Det er herefter op til den/de beslutningsansvarlige at afgøre hvilken handling, der bør foretrækkes.

Alle sager er fortrolige. Der skrives referat, som ikke indeholder identificerbare data om patienten.

Som den første region i Danmark, har Region Syddanmark oprettet en Klinisk Etisk Komite med fokus på psykiatri.

Til arbejdet med de etiske problemstillinger er der fremstillet en analysemodel for at sikre, at de enkelte problemstillinger behandles systematisk.

På nyhedsbrevets næste side kan du se den etiske analysemodel.

[Se mere på RegionSyddanmarks hjemmeside](#)

Hvad er Klinisk Etisk Komite?

Klinisk Etisk Komite har 14 medlemmer, der repræsenterer forskellige faggrupper og fagområder i psykiatrien. Medlemmerne i komiteen har gennemgået et fælles introduktionsforløb, modtager kontinuerligt undervisning, får tilsendt relevante artikler samt deltager i debatter internt i komiteen for at være rustede til opgaven.

Hvad er komiteens opgave?

- at drøfte konkrete etiske problemstillinger knyttet til behandling og pleje i psykiatrien.
- at medvirke til at udbrede en grundig og systematisk metode til håndtering af etiske problemstillinger i praksis.

Hvilke sager kan komiteen behandle?

Alle kliniske, patientrelaterede dilemmaer af etisk karakter kan behandles – uanset om de er små eller store.

Hvilke emner kan det være?

- information, kommunikation og tavshedspligt
- patientens autonomi
- prioriteringer
- brug af tvang

Den etiske analysemodel

Det/de etiske dilemma/er	Fakta med relevans for det/de etiske dilemma(er)	Berørte parter	Analyse i forhold til centrale etiske principper og positioner Ses i forhold til patienten og andre berørte parter	Handlemuligheder
Hvad er det etisk svære i beslutningen? Præciser det/de etiske dilemma/er.	Hvilken relevant viden haves? Hvad er behandlingsplanen og hensigten med denne? Hvilken relevant viden savnes? Love, regler retningslinjer for området? Er der særlige faktorer der spiller ind i forhold til beslutningsprocessen? Hidtidig praksis? Er dilemmaet velkendt i klinikken? Hvordan er tidligere lignende eksempler blevet håndteret?	Hvem kan/skal træffe et valg? Hvem er berørt i denne sag? Hvilken relevant viden har vi om de berørte parter? Hvilken relevant viden savner vi om de berørte parter? Hvad betyder sagens udfald for de enkelte berørte? Afdæk, hvis muligt, de berørte parters viden, ønsker og hensigter, samt hvilke værdier og principper er i spil? Hvordan udtrykker de sig konkret?	Autonomi Hvad mener patienten? Er denne spurgt? Har patienten fået passende information til at kunne foretage et reelt valg? Kan patienten vurdere resultatet af egne valg? (beslutningsdygtig) Virker patientens holdninger og meninger relevante i forhold til det liv patienten i øvrigt lever/har levet? Er patientens ønske truffet frivilligt, eller kan der være tale om et pres mod denne? Hvad vil være til patientens bedste? Hvordan respekteres patientens interesser og velfærd? Hvordan respekteres patientens integritet? Hvordan bevares/genoprettes patientens værdighed? Hvordan tages der bedst vare om denne patients sårbarhed? Hvordan sikrer vi denne patients livskvalitet bedst muligt? Hvordan undgår vi at forvolde skade? Opvejer de gode hensigter eventuelle skader som tiltag eller behandling kan medføre? Retfærdighed Hvad er mest retfærdigt i forhold til patienten og i forhold til brug af ressourcer? Konsekvensetiske overvejelser Hvad vil gavne flest/skade færrest? Pligtetiske overvejelser Findes der afgørelser der kan generaliseres? Betragt patienten som mål i sig selv ikke blot som middel? Dydsetiske overvejelser Hvordan vil en god behandler, vælge at handle i dette tilfælde? Hvilke dyder er relevante i forhold til mulige valg og konsekvenser	Hvilke handlemuligheder er der i dette tilfælde? Hvilke argumenter er der for og imod disse? Er den valgte handling i overensstemmelse med psykiatriens værdigrundlag? Respekt, faglighed, ansvar. Åbenhed, dialog, borgerinddragelse. Ordentlighed i det vi siger og gør. Hvad kan konsekvenserne i forhold til gavn/skade af den valgte handling være på kort og langt sigt. Hvor sikker er vi på dette og kan vi leve med det?

SE FORKLARING PÅ ANALYSEMODELLEN PÅ FORRIGE SIDE